

POSTANOWIENIE

Dnia 26 października 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marcin Łochowski

w sprawie z powództwa Z. R.
przeciwko Skarbowi Państwa - Prezesowi Sądu Okręgowego w W.
i Prezesowi Sądu Apelacyjnego w [...]
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 26 października 2021 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 25 listopada 2020 r., sygn. akt VI ACa [...]

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. nie obciąża powoda kosztami postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Powód wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z 25 listopada 2020 r., zaskarżając ten wyrok w całości i wnosząc o jego uchylenie oraz

uchylenie poprzedzającego go wyroku Sądu Okręgowego i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący wskazał, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona w zakresie zarzutu naruszenia art. 224 § 1 w zw. z art. 378 § 1 i art. 382 k.p.c., polegającego na nierozpoznaniu przez Sąd drugiej instancji wszystkich zarzutów podniesionych przez powoda w apelacji oraz braku wyjaśnienia istotnych zagadnień oraz w zakresie zarzutu naruszenia art. 415 k.c. i 417 § 1 k.c. w zw. z art. 444 § 1 k.c. i art. 445 § 1 k.c. oraz art. 415 k.c. i 417 k.c. w zw. z art. 448 § 1 k.c. przez całkowite zbagatelizowanie wpływu przewlekłości postępowania na zdrowie i życie powoda. Ponadto, skarżący powołał się na występujące w sprawie istotne zagadnienia prawne:

1) Czy istnieje jakiekolwiek kryterium oceniania przewlekłości postępowania?

2) Czy do stwierdzenia przewlekłości postępowania zasadnym jest zsumowanie okresu trwania postępowań sądowych przed wszystkimi instancjami, aż do prawomocnego wyroku?

W odpowiedzi na skargę pozwany wniósł o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, względnie jej oddalenie oraz zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjęto, że istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie nowe, nierozwiązane dotychczas w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może przyczynić się do rozwoju prawa. Zagadnienie prawne powinno, przede wszystkim, być sformułowane w oparciu na okolicznościach mieszczących się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń (postanowienie Sądu Najwyższego z 7 czerwca 2001 r., III CZP 33/01), a jednocześnie być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, aby umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się do samej subsumpcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (postanowienia Sądu Najwyższego:

z 15 października 2002 r., III CZP 66/02; z 22 października 2002 r., III CZP 64/02 i z 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08).

Po pierwszy, skarżący zaniechał sporządzenia uzasadnienia dla tej przesłanki kasacyjnej. Wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania wraz z uzasadnieniem jest natomiast odrębną konstrukcyjnie i funkcjonalnie częścią skargi kasacyjnej i nie jest rzeczą Sądu Najwyższego poszukiwanie w innych częściach skargi argumentów na uzasadnienie podniesionych w nim twierdzeń. Wniosek ten podlega analizie na etapie przedsądu, natomiast przytoczone podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie oceniane są dopiero po przyjęciu skargi do rozpoznania, w trakcie jej merytorycznego rozpoznawania. Oba te elementy muszą być przez skarżącego wyodrębnione, oddzielnie przedstawione i uzasadnione, a dla spełnienia wymogu z art. 398⁴ § 2 k.p.c. nie wystarczy odwołanie się do podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia, mimo że argumenty mogą być podobne (postanowienie Sądu Najwyższego z 14 maja 2020 r., I CSK 380/19). Po drugie, odpowiedź na pierwsze zagadnienie prawne jawi się jako oczywista. Nie jest jednak jasne, jak udzielenie odpowiedzi na to pytanie miałyby wpłynąć na wynik sprawy. Natomiast, co do drugiego zagadnienia, to aktualna treść art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki jest jednoznaczna (t.j. Dz.U. z 2018 r., poz. 75 ze zm.), skoro dla oceny przewlekłości postępowania „uwzględnia się łączny dotychczasowy czas postępowania od jego wszczęcia (...)”.

Skarżący nie wykazał też, że skarga jest oczywiście uzasadniona. Skarga jest bowiem oczywiście uzasadniona, jeżeli zaskarżone nią orzeczenie zapadło wskutek oczywistego naruszenia prawa, zaś oczywiste naruszenie prawa powinno być rozumiane jako widoczna, bez potrzeby dokonywania pogłębionej analizy jurystycznej, sprzeczność wykładni lub stosowania prawa z jego brzmieniem albo powszechnie przyjętymi regułami interpretacji (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z 26 lutego 2001 r., I PKN 15/01 i z 17 października 2001 r., I PKN 157/01). Skarżący powinien wykazać kwalifikowaną postać naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, widoczną *prima facie*,

przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (postanowienie Sądu Najwyższego z 11 grudnia 2009 r., II PK 223/09). Ma to być przy tym zasadność łatwo dostrzegalna już nawet przy pobieżnej lekturze skargi (postanowienie Sądu Najwyższego z 7 maja 2010 r., V CSK 459/09).

Przede wszystkim nie może być skuteczny zabieg, którym posłużył się powód, powołując się na w ramach uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania na zasadność podstaw kasacyjnych. Są to przecież dwa odrębne elementy konstrukcyjne skargi kasacyjnej. Przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (postanowienia Sądu Najwyższego: z 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02; z 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07; z 11 kwietnia 2008 r., I UK 46/08, i z 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08). Poza tym, w ramach tej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący powinien przedstawić wywód odnoszący się do naruszenia konkretnych przepisów. Skarżący tymczasem w uzasadnieniu przytoczył jedynie fragmenty dwóch orzeczeń Sądu Najwyższego dotyczących czwartej przesłanki kasacyjnej oraz postawione w apelacji zarzuty. Już tylko z tych względów argumentacja dotycząca oczywistej zasadności skargi nie może być uznana za przekonującą i wystarczającą do przyjęcia skargi.

Co więcej, łączenie przesłanki oczywistej zasadności skargi z występowaniem w sprawie istotnego zagadnienia prawnego jest wykluczone. Sąd Najwyższy wielokrotnie zwracał już uwagę, że jednoczesne uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania występującymi w sprawie wątpliwościami prawnymi (zagadnienie prawne, potrzeba wykładni przepisów) generalnie wyklucza przyjęcie, że skarga jest oczywiście uzasadniona. Nie jest możliwa sytuacja, w której wyrok jest oczywiście wadliwy, a jednocześnie w sprawie występuje tak poważna wątpliwość prawna, że wymaga interwencji i rozstrzygnięcia przez Sąd Najwyższy (postanowienie Sądu Najwyższego z 26 listopada 2013 r.,

I UK 291/13). Co jest sporne nie może być przecież oczywiste (postanowienie Sądu Najwyższego z 9 kwietnia 2014 r., V CSK 383/13).

Według Sądu Najwyższego, nie ma przy tym innych przyczyn uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, w szczególności nieważności postępowania (art. 398⁹ § 1 pkt 3 k.p.c.).

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania oraz zgodnie z art. 102 k.p.c. nie obciążył powoda kosztami postępowania kasacyjnego.